

ת"פ 219/08 - מ.י. משרד התמ"ת מחלקה משפטית-עו"ז נגד עלי עלייאן

בית דין אזורי לעבודה בירושלים
ת"פ 219-08 מ.י. משרד התמ"ת מחלקה משפטית-
עו"ז נ' עלי עלייאן

בפני כב' השופט דניאל גולדברג
בעניין: מ.י. משרד התמ"ת מחלקה משפטית-עו"ז

המאשימה

נגד

עלי עלייאן

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע ביום 27.10.13 בהעסקת שלושה עובדים זרים ללא היתר, בניגוד לסעיף 2(א)(2) לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991, וזאת על פי כתב אישום שהוגש בעקבות בקשה שהגיש הנאשם להישפט בגין הודעת קנס מינהלי שקיבל, בסך 30,000 ₪.
2. על פי העובדות שנקבעו בהכרעת הדין, הנאשם העסיק ביום 19.9.05 שלושה עובדים תושבי חברון בנכסו הפרטי באבו גוש, באמצעות קבלן בשם אבו סנינה מעטרות. במסגרת הכרעת הדין נקבע, בהסתמך על ההלכה בע"פ 29/09 עופר יונסוף נ. מדינת ישראל, כי לא היה בהעסקת העובדים הזרים באמצעות קבלן, כדי לסתור את החזקה שהעובדים הועסקו על ידי הנאשם.
3. המאשימה בטיעוניה לעונש ביקשה להטיל על הנאשם קנס גבוה ומרתיע, התחייבות גבוהה וכן מאסר על תנאי. המאשימה הדגישה בטיעוניה את המהלכים השונים שהנאשם נקט בניסיון להימנע מדיון לגוף כתב האישום ואת הדחיות המרובות בבירור ההליך שנגרמו בעטיים, והפנתה לכלל המחייב הטלת עונש שלא יפחת מכפל הקנס המינהלי בהיעדר נסיבות חריגות.
4. הנאשם ביקש להימנע מהטלת קנס כלשהו וטען כי מתקיימות בעניינו נסיבות מיוחדות בגין יש להסתפק בהטלת מאסר על תנאי. בראשן - מצבו הרפואי של הנאשם, כעולה מן המסמכים הרפואיים שהגיש, ומצבו הכלכלי הדחוק כמי שמתקיים מקצבאות הביטוח הלאומי ונזקק בשל מחלותיו לתרופות רבות ויקרות. הנאשם עצמו טען כי יש לו חובות כבדים למועצה המקומית אבו גוש ולחברת החשמל. הנאשם הפנה לפסק דינו של בית הדין הארצי שניתן בערעור על החלטת בית דין זה לבטל את כתב האישום בשל הגנה מן הצדק, וטען כי עולה ממנו כי הגם שהשיהוי בהגשת כתב האישום אינו מבסס הגנה מן הצדק, יש לו משמעות לעניין הענישה. הנאשם ציין כי הרשעתו נעשתה על בסיס קונסטרוקציה משפטית שהטילה עליו אחריות לעובדי

הקבלן שביצע את העבודות.

5. בהתאם להוראות חוק העונשין בעניין הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה, על בית הדין לקבוע תחילה "מתחם עונש הולם" למעשה העבירה שבה הורשע הנאשם, ולאחר מכן להטיל עליו עונש שהינו בתוך מתחם זה, אלא אם כן מתקיימים שיקולים מיוחדים לקולא או לחומרא.
6. בהתאם לכך, עלי לקבוע תחילה "מתחם עונש הולם" בהתאם ל"עקרון המנחה", קרי: קיומו של יחס הולם בין "חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו", ולשם כך עלי להתחשב ב"ערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40ט" לחוק העונשין (סעיפים 40ב ו-40ג לחוק העונשין). על פי סעיף 40ח לחוק, כאשר מתחם העונש ההולם כולל עונש קנס, על בית הדין להתחשב גם במצבו הכלכלי של הנאשם לצורך קביעת מתחם הקנס ההולם.
7. לא ברורה בקשת שני הצדדים להטיל על הנאשם עונש מאסר על תנאי. הנאשם הורשע בעבירה לפי סעיף 2(א)(2) לחוק עובדים זרים שלא בנסיבות של העסקת העובדים במסגרת עסקו או משלח ידו, שרק לגביה נקבע לעבירה עונש מאסר. בהתאם לכך, העונש היחיד שבית הדין מוסמך להטיל על הנאשם הוא עונש קנס. הואיל וכפל הקנס לפי סעיף 61(א)(2) לחוק העונשין עומד על סך 58,400 ₪ והנאשם הורשע בהעסקת שלושה עובדים, הקנס המכסימלי בגין העבירות בהן הורשע הנאשם הינו בסך 175,200 ₪.
8. כאמור לעיל, מתחם העונש ההולם צריך להביא לביטוי את הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ואת מידת הפגיעה בו. ערכים אלה הינם בעיקרם מניעת פגיעה בעובדים הזרים, מניעת פגיעה בדמותה של החברה הכרוכה בהעסקת עובדים זרים בתנאי ניצול וכן מדיניות כלכלית של צמצום האבטלה של עובדים ישראליים.
9. מקובלת עלי עמדת הנאשם לפיה נסיבות ביצוע העבירה ומידת אשמו בביצועה, מצדיקות הקלה בקביעת מתחם העונש ההולם, וזאת בשים לב לכך שאחריות הנאשם נקבעה על פי הלכה משפטית המייחסת לנאשם אחריות להעסקת עובדים שעבדו בנכסו, גם אם הם הועסקו על ידי קבלן.
10. בהתאם להוראת סעיף 40ח לחוק העונשין, בקביעת מתחם העונש ההולם על בית הדין להתחשב במצבו הכלכלי של הנאשם. לתיק הוגשו מסמכים התומכים בעדות הנאשם בדבר חובות בסכומים גבוהים למועצה המקומית אבו גוש (בסך 81,015 ₪ נכון ליום 13.9.09 ובסך 36,761 ₪ לחברת החשמל, נכון לחודש 3/09. המאשימה לא חלקה על טענת הנאשם כי אין לו הכנסות למעט קצבאות הביטוח הלאומי המשולמות לו (קיים בתיק אישור על תשלום קצבת נכות בשיעור 1,781 ₪ בשנת 2009).
11. בשים לב לכל אלה, אני סבור כי יש הצדקה לקביעת מתחם עונש הולם שהרף התחתון שלו נמוך מכפל הקנס המינהלי, ואולם לא ניתן להתעלם מהחלטתו של הנאשם לעמוד על הכחשת ביצוע העבירה וניהול ההליך עד תומו, ועל כן הרף התחתון ייקבע בסך גבוה מן הקנס המינהלי עצמו. בהתחשב במצבו הכלכלי של הנאשם, אני סבור כי יש מקום לקבוע רף תחתון למתחם העונש ההולם בנסיבות ביצועה בסך 40,000 ₪. בשים לב להרשעת הנאשם על פי קונסטרוקציה משפטית המייחסת לו אחריות כמעבדים של עובדי הקבלן שהביא, הרף הגבוה של מתחם העונש ההולם ייקבע על סך 50% מהקנס המכסימלי, בסך 87,600 ₪.

נא.

12. מצבו הרפואי של הנאשם, שסובל ממחלת לב איסכמית ועבר ניתוח מעקפים בחודש 11/13, אינו מצדיק לדעתי הטלת עונש החורג ממתחם העונש ההולם, אך הוא מצדיק הטלת עונש על פי הרף התחתון שלו.
13. אשר על כן החלטתי לגזור על הנאשם קנס בסך 40,000 ₪, אשר ישולם ב-50 תשלומים חודשיים שווים ורצופים.
14. כן החלטתי להטיל על הנאשם התחייבות להימנע מביצוע עבירה לפי סעיף 2 לחוק עובדים זרים למשך שלוש שנים, שאם לא כן ישלם קנס בסך 150,000 ₪.
15. הנאשם יתייצב במזכירות בית הדין לקבלת שוברים לתשלום הקנס ולחתימה על התחייבות בהתאם לגזר דין זה, לא יאוחר מיום 3.3.14, שאם לא כן יינתן נגדו צו הבאה.
16. זכות ערעור לנאשם על הכרעת הדין וגזר הדין, ולמאשימה על גזר הדין - לבית הדין הארצי לעבודה, תוך 45 ימים מיום המצאת גזר דין זה לצדדים.

ניתן היום, כ"ג אדר תשע"ד, 23 פברואר 2014, בהעדר הצדדים וישלח אליהם בפקסימיליה ובדואר.